

Tájékoztató a bányász rokkantnyugdíjasoknak járó kedvezmények visszaállításáról a 426/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. Törvény 2012. január 1-jei életbe lépésével megszűnt a bányászok több évtizedes rokkantsági nyugdíjkedvezménye.

A BDSZ folyamatos érdekérvényesítésének eredményeként sikerült elérnie, hogy a nyugdíjkedvezmény az eredeti jogszabályi helyén visszaállítsa kerüljön.

A 426/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991 (II. 9.) Korm. rendelet módosításáról szól, amely 2013. január 1-jétől visszaállítja korábbi jogosultságukat azoknak a bányász rokkantnyugdíjasoknak, akik 2011. december 31-én még rokkantsági nyugdíjban részesültek.

A kormányrendelet 5/F. §. Értelmében (régi szabály),

(1) azok a bányász dolgozók jogosultak a bányászok egészségkárosodási járadékára (a továbbiakban: járadék), **akinek egészségkárosodása legalább 29%-os mértékű,**

- a) saját jogú nyugellátásra nem jogosult,
- b) nem részesül rendszeres pénzellátásban, keresetkiegészítésben, átmeneti keresetkiegészítésben, jövedelemkiegészítésben, átmeneti jövedelemkiegészítésben,
- c) a járadék megállapításakor keresőtevékenységet nem folytat, és
- d) a keresőtevékenység megszűnését megelőzően megváltozott munkaképességére, illetve egészségkárosodására tekintettel a bányászokat megillető keresetkiegészítésben vagy átmeneti keresetkiegészítésben részesült.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl járadékra jogosult az a személy is, aki

- a) bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél **legalább 10 évet földalatti munkakörben töltött el,**
- b) a bányászati szolgálata során, vagy azt követően, de a bányászati tevékenysége következtében legalább 29%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett,
- c) 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, 2012. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény(a továbbiakban: Mmtv.) szerinti megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesült, és
- d) az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételeknek megfelel.”

A járadék összege:

- azok esetében, akiknél a komplex felülvizsgálatot már elvégezték, megegyezik a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó (rokkantsági vagy rehabilitációs) ellátás összegével,
- azok esetében, akiknél a felülvizsgálatra még nem került sor, az ellátás megszüntetését megelőző hónapra járó (rokkantsági vagy rehabilitációs) ellátás összegével.

A már felülvizsgált személyek a járadék és a felülvizsgálat során megállapított ellátás összege különbözetét visszamenőleg is megkapják, melyről a nyugdíjbiztosítási igazgatóság dönt, és azt a nyugdíjfolyósító szerv egy összegben folyósítja.

A járadékot a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény nyugdíjmelésre vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben kell emelni.

Figyelemmel arra, hogy a fentiekben érintettek 2011. december 31-én még rokkantsági nyugellátásban részesültek, így az ő esetükben a bányászok egészségkárosodási járadéka legmagasabb összegét (2019-ben 103.201,- Ft) nem kell figyelembe venni. Kedvező változás viszont, hogy a 2013. január 1-je előtt megállapított bányász egészségkárosodási járadékok is emelkednek a nyugdíjmelés mértékével (2019-ben 2,7%-kal).

Keresőtevékenységet a bányászok egészségkárosodási járadékánál alkalmazott szabály szerint lehet végezni.

Ez alapján **minden járadékos személynél belép egy keresetkorlátozó szabály**, mely szerint éves szinten a minimálbér (2019-ben **149.000,- Ft**) 18 szorosa összeghatárig kereshetnek az érintett személyek (**éves összeghatár: 2.682.000,- Ft, mely havi szinten: 223.500,- Ft**).

Amennyiben fenti összeghatárt előbb elérik, úgy a következő hónaptól az év végéig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig, a járadék folyósítását szüneteltetni kell.

Özvegyi nyugdíj természetesen azon egészségkárosodási járadékban részesülő személyek számára is **60%-os mértékben fog járni**, akik a megváltozott munkaképességű személyek ellátása helyett kérik a bányászok egészségkárosodási járadékának megállapítását (Tny. 50.§. (2) bekezdés a./ pontja).

A járadék megállapítása iránti kérelemmel kapcsolatos fontos tudnivalók:

- azok esetében, akiknél a komplex felülvizsgálatot már elvégezték, a járadék iránti kérelmet a felülvizsgálat során hozott döntés jogerőre emelkedésétől számított **24 hónapon belül lehet kezdeményezni, mely határidő elmulasztása jogvesztő**,
- azok esetében, akiknél a komplex felülvizsgálatra még nem került sor, **időbeni korlátozás nélkül lehet kezdeményezni**.

A kérelmeket a nyugdíjbiztosítási igazgatóságoknál lehet kezdeményezni, mely eljárásban **az ügyintézési határidő 17 munkanap.**

Az egészségkárosodási járadékra való **jogosultság napja a megváltozott munkaképességű személyek ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.**

A kérelemhez csatolni szükséges a bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet igazolását, kivéve, ha a 2011. december 31-ig folyósított nyugdíj megállapítása rokkantsági nyugdíjkezdvezmény - 23/1991. (II. 9.) Korm. rend.- alapján történt.

Amennyiben a rokkant nyugdíj megállapítása nem a nyugdíjkezdvezmény alapján történt, úgy fontos lehet a következő iratok becsatolása: igazolás a társadalombiztosítási kedvezmények igénybevételeéről, koredvezményről szóló igazolás vagy olyan tartalmú igazolás, amelyből egyértelműen kiderül a kérelmező bányaszatban eltöltött munkaviszonya.

A járadék iránti kérelem elbírálásakor, amennyiben a kérelmező a részére korábban folyósított keresetkiegészítés, átmeneti keresetkiegészítés vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátása megállapítása során felhasznált, szakértői bizottság által kiadott szakvéleménnyel, szakhatósági állásfoglalással, komplex minősítéssel rendelkezik, úgy ezek hatálya alatt az egészségkárosodást, az egészségi állapot mértékét nem kell vizsgálni.

Így nagyon fontos, hogy ezen orvosi szakvélemények is becsatolásra kerüljenek, különösen azoknál, akiket a komplex felülvizsgálat alkalmával egészségesnek minősítettek.

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
munkaszervezetének szakértői állásfoglalása